

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 79.178 van 9 maart 1999
in de zaken A. 47.284/XII-73
47.304/XII-145.**

- In zake :
- I. Marguerite EECKHOUT (overleden),
Rechtsgeding hervat door :
 - 1. Christiaan DEMEYER,
die woonplaats kiest bij
Advocaat J. SPANOGHE,
kantoor houdende te GENT,
Peerstraat 186,
 - 2. Karolien DEMEYER,
 - 3. Dorothea DEMEYER,
 - 4. Stefanie DEMEYER,
die woonplaats kiezen bij
advocaat D. MATTHYS,
kantoor houdende te GENT,
Sint-Annaplein 34,
 - II. Christiaan DEMEYER,
die woonplaats kiest bij
Advocaat J. SPANOGHE,
kantoor houdende te GENT,
Peerstraat 186

tegen :

I. + II.
de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Binnenlandse Zaken.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marguerite EECKHOUT op 11 juni 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van de afgevaardigde van de Minister van Binnenlandse Zaken van 5 maart 1992 waarbij haar echtgenoot, Christiaan DEMEYER, met ingang van 5 juli 1989 in de bevolkingsregisters van de gemeente Waregem wordt ingeschreven op haar adres, Oude Vijvestraat, nr. 43;

Gezien het verzoekschrift dat Christiaan DEMEYER op 13 juni 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van dezelfde beslissing;

Gelet op de arresten nrs. 40.099 en 40.100 van 13 augustus 1992 waarbij de vorderingen tot schorsing worden verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur A. VANDENDRIESSCHE;

Gelet op de beschikking van 13 februari 1996 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 13 februari 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van de dossiers gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 15 januari 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 februari 1999;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat D. MATTHYS, die verschijnt voor de rechthebbenden van verzoekster, van advocaat J. SPANOGHE, die verschijnt voor tweede verzoeker, en van adjunct-adviseur F. VERDUYN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaken.

Overwegende dat de gegevens van de zaken als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 5 juli 1989 vraagt het gemeentebestuur van Waregem aan het ministerie van Binnenlandse Zaken om een onderzoek aangaande de verblijfssituatie van Christiaan DEMEYER, ingeschreven te Evergem, Elslo, nr. 187, maar effectief verblijvend te Waregem, Oude Vijvestraat 4.

Volgens een verslag van wijkagent DECUYPERE (Waregem) van 4 juli 1989, was Christiaan DEMEYER, hoewel hij sinds maart 1980 met zijn hele gezin (echtgenote, drie dochters en zijn moeder) naar Waregem aan de Oude Vijvestraat nr. 4 was komen wonen, ingeschreven gebleven te Evergem, eerst aan de Spoorwegstraat, nr. 14 en sinds 1987 -hoewel hij toentertijd verklaarde eigenlijk in Duitsland te wonen als vertegenwoordiger in de kledingindustrie- vervolgens op het adres Elslo, nr. 187. Volgens de politieagent was de laatste inschrijving te Evergem, bij advocaat SPANOGHE en kinderen, bedoeld om administratieve complicaties voor hemzelf en zijn gezin te vermijden. De agent bracht een aantal argumenten aan die hem tot de conclusie leidden : "Het staat vast dat Christiaan DEMEYER zijn gewoon verblijf heeft te 8790 Waregem, Oude Vijvestraat, nr. 4 bij zijn gezin".

1.2. Door de bevolkingsinspectie wordt een onderzoek ingesteld te Waregem en te Evergem. Uit het onderzoek in Waregem blijkt dat, ondanks herhaalde bezoeken, niemand aan te treffen was in de Oude Vijvestraat nr. 4. Wijkagent DECUYPERE bevestigt de

inhoud van zijn verslag van 4 juli 1989 ook tegenover de bevolkingsinspecteur. Uit het onderzoek in Evergem blijkt dat de bewoonster van het huis Spoorwegstraat 14, verklaart dat Christiaan DEMEYER "voor zover zij weet" in Waregem bij vrouw en kinderen woont, en dat advocaat SPANOGHE verklaart dat Christiaan DEMEYER na een bankroet, bij hem "om administratieve redenen" werd ingeschreven, terwijl hij "feitelijk van zijn echtgenote gescheiden is en eigenlijk aan de Jungingerstrasse 10 te 7915 Elchingen 1 (DBR) woont en slechts onregelmatig naar België komt".

1.3. Op 20 maart 1990 wordt Christiaan DEMEYER door de bevolkingsinspecteur op zijn adres in Duitsland aangeschreven. In een brief van 26 maart 1990 antwoordt deze :

"(...)
Als Belgisch staatsburger heb ik voor de goede orde, maar ook om administratieve redenen adres genomen bij mijn advocaat (...)
Sinds 15 april 1986 woon, werk en ben ik belastingbetaler in de Bondsrepubliek Duitsland en feitelijk gescheiden.
(...)"

1.4. Op grond van de verkregen inlichtingen vervolledigt de bevolkingsinspecteur zijn verslag met de conclusie dat de inschrijvingen van Christiaan DEMEYER te Evergem aan de Spoorwegstraat, 14 (inschrijving van 5 mei 1980) en aan de Elslo, 187 (inschrijving van 27 juli 1987) fictief waren en geannuleerd moeten worden, teneinde hem samen met zijn echtgenote en kinderen met ingang van 20 maart 1980 in te schrijven te Waregem, Oude Vijvestraat, nr. 4, komende van Evergem, Grovermansdreef, nr. 38. De vraag of Christiaan DEMEYER op grond van zijn eigen verklaring ook nog ambtshalve uit de bevolkingsregisters van Waregem moet worden geschrapt voor vertrek naar Duitsland, kan volgens de

bevolkingsinspecteur niet opgelost worden dan na een nader onderzoek te Waregem.

1.5. Ten aanzien van het door Christiaan DEMEYER nieuw aangebrachte element dat hij feitelijk gescheiden leefde van zijn vrouw wordt door het centraal bestuur aan de wijkagent te Waregem om een bijkomend verslag gevraagd.

Deze antwoordt op 26 juni 1991 :

"Het onderzoek heeft uitgewezen dat bovenvermelde, als goede huisvader, nog steeds deel uitmaakt van zijn gezin gehuisvest te Waregem, Oude Vijvestraat, 43 (voorheen 4). Hij is wel uiterst zelden thuis en verblijft meestal in Duitsland waar zijn werkterrein is.

Het is dan ook evident en het strookt met de werkelijkheid dat hij zijn gewoon verblijf heeft te Waregem, Oude Vijvestraat, 43, waar hij dient ingeschreven te worden".

1.6. Op 29 augustus 1991 wordt door het ministerie van Binnenlandse Zaken aan verzoeker op het adres te Waregem een aangetekende brief toegezonden, houdende de verwittiging dat het de bedoeling is hem op het adres te Waregem te doen inschrijven en zijn inschrijvingen in Evergem te doen annuleren met mogelijkheid van tegenspraak binnen de 15 dagen; die brief wordt evenwel niet in ontvangst genomen, noch wordt hij op de post afgehaald.

1.7. Op 5 maart 1992 neemt directeur-generaal BARTHELEMY de thans bestreden beslissing.

1.8. De beslissing wordt bij aangetekende brief van 2 april 1992 door het gemeentebestuur van Waregem aan verzoeker verzonden. Die zending keert als geweigerd terug.

Verzoeker stelt dat hij kennis kreeg van de bestreden beslissing door middel van een brief hem door het gemeentebestuur toegezonden via de bemiddeling van

zijn echtgenote en door hem in Duitsland ontvangen op 23 april 1992;

2. Over de rechtspleging.

Overwegende dat uit de akte van bekendheid van 19 januari 1999 blijkt dat verzoekster op 29 september 1998 is overleden; dat op 17 februari 1999 Christiaan DEMEYER, de echtgenoot van Marguerite EECKHOUT, alsook hun kinderen Karolien DEMEYER, Dorothea DEMEYER en Stefanie DEMEYER een verzoekschrift tot hervatting van het rechtsgeding hebben ingediend;

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep ingesteld door verzoeker Christiaan DEMEYER.

3.1. Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het beroep te laat is ingesteld doordat de gemeente Waregem verzoeker op 2 april 1992 met een aangetekend schrijven op de hoogte heeft gebracht van de inhoud en de uitvoering van de bestreden beslissing;

3.2. Overwegende dat verzoeker antwoordt dat de bestreden beslissing, en dan nog louter het beschikkend gedeelte ervan, hem via een tussenpersoon bij wege van een gewone brief bereikte op 23 april 1992; dat hij betoogt dat de verwerende partij "tegen beter weten in en hardnekkig" de briefwisseling is blijven verzenden naar de door haarzelf "arbitrair gefixeerde woonplaats" ofschoon uit het administratief dossier blijkt dat de verwerende partij zelf stelt dat verzoeker enkel in de weekeinden in Waregem verblijft, dat hij zeer zelden thuis is en dat hij in feite woont en werkt in Duitsland;

3.3.1. Overwegende dat de brief van het gemeentebestuur van Waregem van 2 april 1992 gericht aan verzoeker Christiaan DEMEYER wel werd aangeboden op het

adres Oude Vijvestraat, nr. 43, maar dat hij als "geweigerd" op 6 april 1992 door de post aan het gemeentebestuur van Waregem werd terugbezorgd; dat daarop die gemeente klaarblijkelijk de beslissing met een gewone brief op hetzelfde adres aan verzoeker heeft toegestuurd; dat, immers, verzoeker zelf stelt dat zijn echtgenote met een brief van 16 april 1992 de beslissing naar zijn adres in Duitsland heeft toegezonden; dat niet blijkt en de verwerende partij ook niet aantoonst dat het verzoeker is die geweigerd heeft de aangetekende brief in ontvangst te nemen en dat hij de kennisgeving van de bestreden beslissing heeft trachten te ontlopen;

3.3.2. Overwegende dat de exceptie verband houdt met de grond van de zaak; dat, immers, zo uit het onderzoek van de grond van de zaak blijkt dat de bestreden beslissing niet onwettig is en dan ook niet moet worden vernietigd, verzoekers hoofdverblijfplaats op datum van aanbidding van de aangetekende brief van 2 april 1992 moet worden geacht die te zijn welke uit de bestreden beslissing blijkt namelijk Oude Vijvestraat, nr. 43 te Waregem; dat, evenwel, zo uit het onderzoek naar de grond van de zaak, zou blijken dat de vaststelling van verzoekers hoofdverblijfplaats moet worden vernietigd en dus niet langer vaststaat dat verzoekers hoofdverblijfplaats die is welke uit de bestreden beslissing blijkt, de exceptie moet worden verworpen; dat, alsdan, kan worden aangenomen dat verzoeker van de bestreden beslissing via zijn echtgenote met brief van 16 april 1992 op de hoogte werd gesteld;

4. Over de grond van de beroepen.

4.1.1. Overwegende dat verzoeker in de zaak G/A. 47.304/XII-145 als middel onder meer de schending aanvoert van artikel 8, § 1 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983

tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, doordat hij, "noch zijn vertegenwoordiger in België" een bericht als bedoeld in artikel 8, § 1 van voornoemde wet heeft ontvangen, alhoewel hij in een brief van 26 maart 1990 aan de bevolkingsinspecteur had medegedeeld dat hij feitelijk van zijn echtgenote gescheiden leefde en dat hij in Duitsland verbleef; dat verzoeker door dat verzuim zijn rechten van verdediging geschonden acht;

4.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker bij brief van 20 maart 1990 is gevraagd om zijn zienswijze inzake zijn verblijfplaats aan het bestuur mede te delen en dat verzoeker op die vraag met zijn brief van 26 maart 1990 gevolg heeft gegeven, dat ook op 29 augustus 1991 aan verzoeker op zijn adres te Waregem een aangetekende brief is verstuurd, maar dat verzoeker die niet in ontvangst heeft genomen zodat hij geen gebruik heeft gemaakt van de aangeboden mogelijkheden om zijn standpunt kenbaar te maken, dat de omstandigheid dat de eerste brief niet aangetekend werd verstuurd, geen weerslag heeft op de tegenwerpelijheid van de erin opgenomen kennisgeving vermits het eventuele gebrek verzoeker niet heeft benadeeld, daar hij die brief heeft ontvangen en erop heeft geantwoord; dat zij nog opmerkt dat artikel 8, § 1, derde lid, van de wet van 19 juli 1991 het aanschrijven van de betrokkene voorschrijft "indien de plaats waar hij woont bekend is" en dat die wet niet voorschrijft dat de betrokkene moet worden aangeschreven op de plaats waar hij beweert te wonen; dat zij daaraan toevoegt dat zelfs als dit zo zou zijn, moet worden vastgesteld dat verzoeker in Duitsland werd aangeschreven op 20 maart 1990;

4.1.3.1. Overwegende dat de wet van 19 juli 1991 in werking is getreden op 13 september 1991, dus voor het nemen van de bestreden beslissing; dat, aangezien de wet

geen overgangsbepalingen voor bij de administratie hangende onderzoeken bevat, die wet toepasselijk is op de vaststelling van verzoekers hoofdverblijfplaats;

4.1.3.2. Overwegende dat artikel 8, § 1, derde lid, van voornoemde wet bepaalt dat wanneer de plaats bekend is waar een persoon woont van wie de inschrijving in de bevolkingsregisters moet worden geregulariseerd, hij daarvan bij een ter post aangetekende brief op de hoogte wordt gesteld, om hem de mogelijkheid te geven zijn eventuele opmerkingen binnen vijftien dagen te doen kennen; dat blijkens dezelfde wetsbepaling die persoon kan vragen om door de beslissingnemende overheid te worden gehoord;

4.1.3.3. Overwegende dat inderdaad, zoals de verwerende partij opmerkt, de wet niet voorschrijft op welk adres, de plaats van de bestaande inschrijving of de plaats van het werkelijk verblijf zoals dit uit het tot dan gevoerde onderzoek naar voren komt, de aanzegging uitgaande van het bestuur moet gebeuren; dat het bestuur dus zelf, volgens de bereikbaarheid van de betrokkene, moet oordelen naar welke plaats het de verwittiging zendt; dat, ook al zal dit meestal het adres zijn dat uit het onderzoek naar voren komt als de werkelijke verblijfplaats van de betrokkene, het bestuur, in zoverre het kennis heeft van de mogelijke andere verblijfplaatsen en in zoverre het over geen bewijzen beschikt van onwil van de betrokkene, zich niet mag beperken tot een eenmalige verzending van de brief aan het door het bestuur gekozen, vermoede adres, zeker wanneer de betrokken persoon precies een bepaald adres als zijn werkelijke verblijfplaats vooropstelt; dat ter zake het bestuur in alle logica zulk een aangetekende brief op 29 augustus 1991 heeft verstuurd aan verzoeker op het adres Oude Vijvestraat, nr. 43 te Waregem; dat die brief evenwel niet aan verzoeker werd besteld, noch op het postkantoor werd afgehaald; dat in die omstandig-

heden niet is aangetoond dat verzoeker wist dat de verwerende partij hem wenste te bereiken; dat deze laatste ook geen toereikende gegevens voorlegt die het aannemelijk maken dat verzoeker weigerde mee te werken aan het onderzoek; dat, voorts, alhoewel niet blijkt dat de aangelegenheid van zo een dringende aard was, zij ook heeft nagelaten verzoeker aan te schrijven op het adres waar verzoeker precies stelt dat het zijn verblijfplaats was, ofschoon zij verzoeker op 20 maart 1990 wel op dat adres te Duitsland heeft aangeschreven en verzoeker op die brief heeft geantwoord, hetgeen er op duidde dat zij verzoeker op dat adres schriftelijk kon bereiken;

4.1.3.4. Overwegende, weliswaar, dat de verwerende partij betoogt dat de schending van de desbetreffend vormvereiste, ook al zou zij substantieel zijn, verzoeker niet heeft geschaad daar hij door de brief van 20 maart 1990 in de gelegenheid werd gesteld zijn verweer te voeren hetgeen hij heeft gedaan met zijn brief van 26 maart 1990;

4.1.3.5. Overwegende dat dat betoog niet opgaat; dat, zoals de Raad van State reeds heeft gewezen in zijn arresten nrs. 47.781 en 50.286, DE DYCKER, van respectievelijk 7 juni 1994 en 22 november 1994, de wet van 19 juli 1991 een echt recht op tegenspraak heeft georganiseerd, met inbegrip van de mogelijkheid om door de beslissingnemende overheid te worden gehoord; dat de formaliteit welke verzoeker geschonden acht, werd ingesteld met het doel die overheid zo volledig mogelijk in te lichten over een aantal gegevens op grond waarvan zij haar beslissing moet nemen; dat het derhalve niet gaat om een formaliteit welke geen weerslag kan hebben op de eindbeslissing, zodat het verzuim ervan verzoekers belangen heeft geschaad; dat de gelegenheid welke verzoeker op een bepaald tijdstip in de loop van het onderzoek heeft gehad om sommige gegevens te verstrekken, niet kan worden gelijkgesteld met het recht dat artikel 8, § 1, tweede lid van de wet van 19 juli 1991 hem verleent om "wanneer de plaats waar een persoon van wie de inschrijving in de bevolkingsregisters moet worden geregulariseerd bekend is" -dat wil zeggen bij het einde van het administratief onderzoek, na het verzamelen van alle relevante gegevens- zijn opmerkingen te uiten; dat het middel in de aangegeven mate gegrond is;

4.1.4. Overwegende dat het overig door verzoeker aangevoerd middel, alsook de middelen door verzoekster Marguerite EECKHOUT in de zaak G/A. 47.284/XII-73 aangevoerd, neerkomen op de verkeerde interpretatie van het begrip "hoofdverblijfplaats" en de onjuistheid van de feitelijke gronslagen waarop de bestreden beslissing is gestoeld; dat de Raad van State zich, bij de beoordeling van de concrete gegevens die aan de basis liggen van de beslissing, niet in de plaats mag stellen van het bestuur; dat hij dan ook niet mag vooruitlopen op de

beslissing die de minister zal nemen nadat hij verzoekers recht op tegenspraak zal zijn nagekomen en zich zodoende bijkomende gegevens zal hebben verschaft die een correcte beoordeling van de zaak mogelijk maken; dat hij bijgevolg geen uitspraak kan doen over die middelen en dat in die omstandigheden de exceptie van onontvankelijkheid moet worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing door de afgevaardigde van de Minister van Binnenlandse Zaken genomen op 5 maart 1992 waarbij Christiaan DEMEYER, met ingang van 5 juli 1989 in het bevolkingsregister van Waregem, Oude Vijvestraat, nr. 43 wordt ingeschreven in het gezin van zijn echtgenote Marguerite EECKHOUT en zijn dochters Karolien en Stefanie DEMEYER.

Artikel 2.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen maart 1900 negenennegentig, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. BORRET,	voorzitter,
mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de H.	J. BAERT,	staatsraad,
mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BORRET.